PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2019/2111

(2019. gada 9. decembris)

par atbalstu *SEESAC* atbruņošanās un bruņojuma kontroles darbībām Dienvidaustrumeiropā, ar kurām vājina kājnieku ieroču un vieglo ieroču un to munīcijas radīto apdraudējumu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padome 2018. gada 19. novembrī pieņēma ES stratēģiju pret nelikumīgiem šaujamieročiem, kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem un to munīciju ar nosaukumu "Ieroču drošība un iedzīvotāju aizsardzība" ("ES VIKI stratēģija").

(2) ES VIKI stratēģijā atgādināts – lai gan pēdējos gados ir gūti ievērojami panākumi, jo īpaši Dienvidaustrumeiropā, uzkrātais kājnieku ieroču un vieglo ieroču (VIKI) un munīcijas daudzums, nepiemēroti glabāšanas apstākļi, plaši izplatītā nelikumīga glabāšana un trūkumi īstenošanā joprojām turpina ierobežot šaujamieroču un VIKI kontroles centienu efektivitāti daudzviet Rietumbalkānos, un tas ietekmē drošību minētajā reģionā, kā arī Eiropas Savienībā.

(3) Rietumbalkānu samitā Londonā 2018. gada 10. jūlijā tika pieņemts "Ceļvedis nolūkā līdz 2024. gadam rast ilgtspējīgu risinājumu saistībā ar kājnieku ieroču un vieglo ieroču (VIKI) un to munīcijas nelikumīgu glabāšanu, ļaunprātīgu izmantošanu un nelikumīgu tirdzniecību Rietumbalkānos" ("ceļvedis").

(4) ES VIKI stratēģijā norādīts, ka Savienība arī turpmāk atbalstīs Dienvidaustrumeiropas un Austrumeiropas informācijas apstrādes centru vieglo un kājnieku ieroču kontrolei (*SEESAC*) saistībā ar VIKI kontroles darbībām un ņems vērā reģionālās iniciatīvas, piemēram, ceļvedi.

(5) Ceļveža mērķi, par kuriem vienojušies Rietumbalkānu partneri, ir saskanīgi ar Savienībā un Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) īstenotiem centieniem apkarot VIKI un to munīcijas nelikumīgu tirdzniecību. ANO ģenerālsekretārs savā 2018. gada atbruņošanās programmā ar nosaukumu "Mūsu kopīgās nākotnes nodrošināšana" īpaši aicināja pievērsties parasto ieroču pārmērīgai uzkrāšanai un nelikumīgai tirdzniecībai un atbalstīt valstu līmeņa pieejas attiecībā uz kājnieku ieročiem.

(6) ANO Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam ("programma 2030. gadam") apliecināts, ka VIKI nelikumīgās tirdzniecības apkarošana ir vajadzīga, lai sasniegtu daudzus ilgtspējīgas attīstības mērķus, tostarp mērķus, kas saistīti ar mieru, taisnīgumu un spēcīgām institūcijām, nabadzības mazināšanu, ekonomikas izaugsmi, veselību, dzimumu līdztiesību un drošām pilsētām. Tāpēc saistībā ar programmas 2030. gadam mērķi 16.4. par ilgtspējīgu attīstību visas ANO valstis ir apņēmušās ievērojami samazināt finanšu un ieroču nelikumīgu apriti.

(7) 2018. gada 30. jūnijā trešajā ANO konferencē, kurā pārskatīja panākumus, kas gūti, īstenojot ANO Rīcības programmas par nelikumīgu kājnieku ieroču un vieglo ieroču apkarošanu, tika pieņemts noslēguma dokuments, kurā ANO valstis atjaunoja savu apņemšanos novērst un apkarot VIKI novirzīšanu. ANO valstis atkārtoti apstiprināja gatavību turpināt starptautisko sadarbību un pastiprināt reģionālo sadarbību, to panākot ar labāku koordināciju, apspriešanos, informācijas apmaiņu un operatīvo sadarbību, šajā procesā iesaistot attiecīgās reģionālās un apakšreģionālās organizācijas, kā arī tiesībaizsardzības, robežkontroles un eksporta un importa licencēšanas iestādes.

(8) Ar šo lēmumu atbalstītā projekta mērķis ir padziļināt un papildināt Savienības palīdzību VIKI kontrolei. Līdz šim Savienība minēto palīdzību sniegusi, balstoties uz Padomes lēmumiem, ar kuriem atbalsta *SEESAC* darbu Rietumbalkānu reģionā, proti, Padomes Lēmumiem 2004/791/KĀDP ([1]), 2010/179/KĀDP ([2]), 2013/730/KĀDP ([3]) un (KĀDP) 2016/2356 ([4]), un dod ieguldījumu Kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšanas apkarošanas reģionālā īstenošanas plāna un ceļveža mērķu sasniegšanā, ko atbalsta ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2018/1788 ([5]),

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. ES stratēģijas pret nelikumīgiem šaujamieročiem, kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem un to munīciju ar nosaukumu "Ieroču drošība un iedzīvotāju aizsardzība" īstenošanas nolūkā ar šo lēmumu atbalstītā projekta, kas izklāstīts šā lēmuma pielikumā, vispārējais mērķis ir vēl vairāk sekmēt drošības uzlabošanos Dienvidaustrumeiropas reģionā un Savienībā, apkarojot apdraudējumu, ko rada nelikumīgi kājnieku ieroči un vieglie ieroči (VIKI) un to munīcija Dienvidaustrumeiropā, Baltkrievijā un Ukrainā un no turienes.

2. Projektam, kurā ņem vērā citas reģionālās iniciatīvas, jo īpaši Rietumbalkānu ceļvedi, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) darbu un attiecīgās Eiropas Komisijas darbības Dienvidaustrumeiropas reģionā saistībā ar ieroču kontroli un nelikumīgu ieroču tirdzniecību, ir šādi konkrēti mērķi:

— sekmēt pastiprinātu reģionālo sadarbību, zināšanu apmaiņu un dalīšanos ar informāciju par VIKI kontroli,

— vēl vairāk atbalstīt leģislatīvās un regulatīvās sistēmas izstrādi VIKI, šaujamieroču un sprāgstvielu jomā un tās saskaņošanu ar Savienības sistēmu, kā arī standartizāciju Dienvidaustrumeiropā,

— turpināt atbalstīt uz faktiem balstītu politikas veidošanu VIKI kontroles jomā, kurā tiek ņemtas vērā gan vīriešu, gan sieviešu vajadzības,

— veidot Rietumbalkānu robežpolicijas un kriminālpolicijas dienestu spējas apkarot šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību un glabāšanu,

— uzlabot spējas attiecībā uz ieroču fizisko drošību un krājumu pārvaldību (*PSSM*), ko panāk ar infrastruktūras drošības uzlabošanu, lieko uzkrājumu samazināšanu un apmācību,

— turpināt izvērst pašreizējo darbu pie šaujamieroču kontaktpunktu izveides Dienvidaustrumeiropā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu ir atbildīgs Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis").

([1]) Padomes Lēmums 2004/791/KĀDP (2004. gada 22. novembris), ar ko pagarina un groza Lēmumu 2002/842/KĀDP par Vienotās rīcības 2002/589/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas apkarošana Dienvidaustrumeiropā (OV L 348, 24.11.2004., 46. lpp.).

([2]) Padomes Lēmums 2010/179/KĀDP (2010. gada 11. marts) par atbalstu *SEESAC* bruņojuma kontroles darbībām Rietumbalkānos, īstenojot ES Stratēģiju VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai (OV L 80, 26.3.2010., 48. lpp.).

([3]) Padomes Lēmums 2013/730/KĀDP (2013. gada 9. decembris) par atbalstu *SEESAC* atbruņošanās un bruņojuma kontroles darbībām Dienvidaustrumeiropā saistībā ar ES Stratēģiju VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai (OV L 332, 11.12.2013., 19. lpp.).

([4]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2016/2356 (2016. gada 19. decembris) par atbalstu *SEESAC* atbruņošanās un bruņojuma kontroles darbībām Dienvidaustrumeiropā saistībā ar ES Stratēģiju VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai (OV L 348, 21.12.2016., 60. lpp.).

([5]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2018/1788 (2018. gada 19. novembris), ar ko atbalsta Dienvidaustrumeiropas un Austrumeiropas Informācijas apstrādes centru vieglo un kājnieku ieroču kontrolei (SEESAC), lai īstenotu Reģionālo ceļvedi par nelikumīgas ieroču tirdzniecības apkarošanu Rietumbalkānos (OV L 293, 20.11.2018., 11. lpp.).

2. Šā panta 1. punktā minētā projekta tehnisko īstenošanu veic *SEESAC*, nepieciešamības gadījumā koordinācijā ar Eiropas daudznozaru platformas pret noziedzības draudiem (*EMPACT*) prioritātes "Šaujamieroči" vadītāju.

3. *SEESAC* savus uzdevumus veic Augstā pārstāvja vadībā. Minētajā nolūkā Augstais pārstāvis noslēdz vajadzīgās vienošanās ar ANO Attīstības programmu (*UNDP*), kas rīkojas *SEESAC* vārdā.

3. pants

1. Finanšu atsauces summa 1. pantā minētā Savienības finansētā projekta īstenošanai ir 11 819 605,20 EUR.

2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā norādītās atsauces summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības budžetam.

3. Komisija uzrauga punktā 2. punktā minēto izdevumu pareizu pārvaldību.

4. Minētajā nolūkā Komisija noslēdz vajadzīgo nolīgumu ar *UNDP*, kas rīkojas *SEESAC* vārdā. Minētajā nolīgumā paredz, ka *SEESAC* ir pienākums nodrošināt Savienības ieguldījuma pamanāmību, kas atbilst ieguldījuma apjomam.

5. Komisija cenšas panākt, lai 4. punktā minēto nolīgumu noslēgtu pēc iespējas drīz pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Komisija informē Padomi par jebkādām grūtībām minētajā procesā, kā arī par minēta nolīguma noslēgšanas datumu.

6. Projekta detalizēts apraksts ir izklāstīts šā lēmuma pielikumā.

4. pants

1. Pamatojoties uz *SEESAC* reizi ceturksnī sagatavotiem regulāriem ziņojumiem, Augstais pārstāvis ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu.

2. Komisija ziņo par 1. pantā minētā projekta finanšu aspektiem.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

2. Šis lēmums zaudē spēku pēc 48 mēnešiem pēc 3. panta 4. punktā minētā nolīguma noslēgšanas dienas. Tomēr, ja minētajā laikposmā nolīgums nav noslēgts, šis lēmums zaudē spēku pēc sešiem mēnešiem pēc stāšanās spēkā.

Briselē, 2019. gada 9. decembrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
J. BORRELL FONTELLES

PIELIKUMS

Projekts par atbalstu nelikumīgu kājnieku ieroču un vieglo ieroču un to munīcijas radīto draudu mazināšanā Dienvidaustrumeiropā

1. **Ievads un mērķi**

Pēdējos gados Dienvidaustrumeiropā ir panākts ievērojams progress ieroču kontroles pastiprināšanā un cīņā pret ieroču nelikumīgu tirdzniecību – arī tāpēc, ka tiek nodrošināts pastāvīgs Savienības atbalsts. Tomēr Dienvidaustrumeiropas reģions joprojām rada bažas un ir atzīts par vienu no prioritārajām jomām ES 2018. gada 19. novembra stratēģijā pret nelikumīgiem šaujamieročiem, kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem (VIKI) un to munīciju ar nosaukumu "Ieroču drošības garantēšana, pilsoņu aizsardzība" ("ES VIKI stratēģija"). Nelikumīgi šaujamieroči nepārprotami ietekmē iekšējo un ārējo drošību, veicinot organizēto noziedzību un terora aktus Dienvidaustrumeiropas reģionā un Eiropas Savienībā. Tāpēc, izveidojot spēcīgus un efektīvus ieroču nodošanas, izmantošanas, glabāšanas un uzglabāšanas kontroles mehānismus, tiktu sniegts būtisks ieguldījums reģiona, Eiropas un pasaules miera un drošības nodrošināšanā.

Lai risinātu atlikušās problēmas attiecībā uz VIKI kontroli, vēl vairāk atbalstītu iestādes šo problēmu risināšanā un pastiprinātu apņemšanos apkarot VIKI un šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību un ļaunprātīgu izmantošanu, Rietumbalkānu samitā, kas notika 2018. gada 10. jūlijā Londonā, tika pieņemts Ceļvedis nolūkā līdz 2024. gadam rast ilgtspējīgu risinājumu saistībā ar VIKI un to munīcijas nelikumīgu glabāšanu, ļaunprātīgu izmantošanu un nelikumīgu tirdzniecību Rietumbalkānos ("ceļvedis"). Ceļvedī ir izvirzīti septiņi mērķi, kas attiecas uz visām ieroču kontroles funkcionālajām jomām, un tajā paredz, ka Rietumbalkāni nākotnē būs drošāks reģions un drošības eksportētājs, kas būs ieviesis visaptverošus un ilgtspējīgus mehānismus pilnīgā saskaņā ar ES standartiem un citiem starptautiskiem standartiem, lai atklātu, novērstu un kontrolētu šaujamieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīgu glabāšanu, ļaunprātīgu izmantošanu un nelikumīgu tirdzniecību un lai sauktu pie atbildības par to. Savienība 2018. gadā pieņēma Padomes Lēmumu par atbalstu ceļveža īstenošanai (Padomes Lēmums (KĀDP) 2018/1788 ([1])).

Dienvidaustrumeiropas un Austrumeiropas informācijas apstrādes centrs vieglo un kājnieku ieroču kontrolei (*SEESAC*) kā Kājnieku ieroču un vieglo ieroču izplatīšanas apkarošanas reģionālā īstenošanas plāna ("reģionālais īstenošanas plāns") izpildinstitūcija atbalstīja ceļveža izstrādi. Lēmums (KĀDP) 2018/1788 pilnvaroja *SEESAC* koordinēt un pārraudzīt ceļveža īstenošanu. Koordinācija starp iestādēm, starptautiskām organizācijām un līdzekļu devējiem ceļveža ietvaros galvenokārt tiek nodrošināta, rīkojot oficiālas reģionālas ceļveža koordinācijas sanāksmes, kurās galvenā uzmanība tiek pievērsta progresa izvērtēšanai un informācijas apmaiņai, un sniedzot ekspertu un tehnisku atbalstu vietējām ceļveža koordinācijas sanāksmēm. Ceļveža īstenošanas pārraudzība tiek nodrošināta, divreiz gadā izstrādājot pārraudzības un izvērtējuma ziņojumus, kuros, pamatojoties uz kopīgi saskaņotajiem galvenajiem darbības rādītājiem, dokumentē minētās īstenošanas progresu, problēmas un vajadzības. Turklāt *SEESAC* pilda sekretariāta funkcijas Rietumbalkānu VIKI kontroles ceļveža daudzpartneru trasta fondā (*Multi-Partner Trust Fund* (*MPTF*)), kas izveidots, lai atbalstītu ceļveža īstenošanu. *SEESAC* cieši sadarbojas ar Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), Eiropas Komisiju (*DG HOME*, *DG NEAR*), Eiropolu, Eiropas daudznozaru platformu pret noziedzības draudiem (*EMPACT*), ES Robežu un krasta apsardzes aģentūru (*Frontex*), Interpolu, NATO, Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju (EDSO) un citiem attiecīgiem līdzekļu devējiem un starptautiskām organizācijām, kas atbalsta atbruņošanās un ieroču kontroles darbības Dienvidaustrumeiropā.

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2018/1788 (2018. gada 19. novembris), ar ko atbalsta Dienvidaustrumeiropas un Austrumeiropas Informācijas apstrādes centru vieglo un kājnieku ieroču kontrolei (*SEESAC*), lai īstenotu Reģionālo ceļvedi par nelikumīgas ieroču tirdzniecības apkarošanu Rietumbalkānos (OV L 293, 20.11.2018., 11. lpp.).

Šīs rīcības vispārējais mērķis ir vēl vairāk veicināt lielāku drošību Dienvidaustrumeiropas reģionā un ES, apkarojot draudus, ko nelikumīgi VIKI un to munīcija rada Dienvidaustrumeiropā, Baltkrievijā un Ukrainā un no turienes. Tās īstenošana padziļinās un papildinās Savienības palīdzību VIKI kontroles jomā, kuru sniedz saskaņā ar jaunākajiem Padomes Lēmumiem 2010/179/KĀDP ([2]), 2013/730/KĀDP ([3]) un (KĀDP) 2016/2356 ([4]) (kas zaudēs spēku 2019. gada 29. decembrī). Tā arī palīdzēs sasniegt Reģionālā īstenošanas plāna un ceļveža mērķus, ko atbalsta ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2018/1788.

Minētā rīcība palīdzēs: stiprināt reģionālo sadarbību, zināšanu apmaiņu un dalīšanos informācijā par VIKI kontroli; vēl vairāk atbalstīt leģislatīvās un regulatīvās sistēmas izstrādi VIKI, šaujamieroču un sprāgstvielu jomā un sekmēt tā saskaņošanu ar Savienības sistēmu un standartizāciju Dienvidaustrumeiropā; arī turpmāk atbalstīt uz faktiem balstītu politikas veidošanu VIKI kontroles jomā, ņemot vērā gan vīriešu, gan sieviešu vajadzības; veidot Rietumbalkānu robežpolicijas un kriminālpolicijas dienestu spēju apkarot šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību un glabāšanu; uzlabot spējas attiecībā uz ieroču fizisko drošību un krājumu pārvaldību (*PSSM*), ko panāk ar infrastruktūras drošības uzlabošanu, lieko uzkrājumu samazināšanu un apmācību; un kā pamatu izmantot pašreizējo darbu pie šaujamieroču kontaktpunktu izveides Dienvidaustrumeiropā.

Ar projektu kopumā tiks veicināts miers un drošība Eiropā un pasaulē un vienlaikus tiks uzlabota reģionālā stabilitāte, strādājot Reģionālajā sadarbības padomē (RSP) un partnerībā ar citiem attiecīgiem starptautiskiem partneriem un iniciatīvām.

Minētā rīcība tiešā veidā palīdzēs īstenot ES Drošības stratēģiju, ES VIKI stratēģiju, ES politikas ciklu organizētas un smagas starptautiskas noziedzības jomā (*EMPACT* – Šaujamieroči), Ieroču tirdzniecības līgumu, ANO Rīcības programmu nelikumīgas VIKI tirdzniecības novēršanai, apkarošanai un izskaušanai visos tās aspektos, Starptautisko VIKI izsekošanas instrumentu, ANO Šaujamieroču protokolu, ANO Drošības padomes Rezolūciju 1325 (2000) par sievietēm, mieru un drošību un ANO Atbruņošanās programmu, un tā jo īpaši uzlabos reģionālo sadarbību cīņā pret draudiem, ko rada VIKI un to munīcijas izplatīšana. Projekta rezultāti tiešā veidā arī palīdzēs īstenot programmas 2030. gadam ilgtspējīgas attīstības mērķi Nr. 16 par mierīgām un taisnīgām sabiedrībām, jo īpaši mērķus 16.1 (visur ievērojami samazināt visu veidu vardarbību un nāves gadījumu skaitu) un 16.4 (ievērojami samazināt nelikumīgas ieroču plūsmas), kā arī mērķi Nr. 5 par dzimumu līdztiesību. Turklāt ar projektu atbalstīs Komisijas rīcības plāna, ar ko vēršas pret šaujamieroču un sprāgstvielu nelikumīgu tirdzniecību Eiropas Savienībā, īstenošanu.

Konkrēti projekts:

— veicinās pastiprinātu reģionālo sadarbību, zināšanu apmaiņu un dalīšanos informācijā par VIKI kontroli,

— atbalstīs Rietumbalkānu robežpolicijas un kriminālpolicijas dienestu spējas veidošanu cīņai pret šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību un glabāšanu,

— atbalstīs spēju turpmāku uzlabošanu saistībā ar *PSSM*.

([2]) Padomes Lēmums 2010/179/KĀDP (2010. gada 11. marts) par atbalstu *SEESAC* bruņojuma kontroles darbībām Rietumbalkānos, īstenojot ES Stratēģiju VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai (OV L 80, 26.3.2010., 48. lpp.).

([3]) Padomes Lēmums 2013/730/KĀDP (2013. gada 9. decembris) par atbalstu *SEESAC* atbruņošanās un bruņojuma kontroles darbībām Dienvidaustrumeiropā saistībā ar ES Stratēģiju VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai (OV L 332, 11.12.2013., 19. lpp.).

([4]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2016/2356 (2016. gada 19. decembris) par atbalstu *SEESAC* atbruņošanās un bruņojuma kontroles darbībām Dienvidaustrumeiropā saistībā ar ES Stratēģiju VIKI un to munīcijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai (OV L 348, 21.12.2016., 60. lpp.).

2. **Īstenošanas aģentūras izraudzīšanās un koordinācija ar citām attiecīgām finansēšanas iniciatīvām**

SEESAC ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Attīstības programmas (*UNDP*) un RSP kopīga iniciatīva, un šādā statusā tas darbojas kā kontaktpunkts ar VIKI saistītām darbībām Dienvidaustrumeiropā. Kā reģionālā īstenošanas plāna izpildstruktūra *SEESAC* kopš 2002. gada sadarbojas ar ieinteresētajām personām Dienvidaustrumeiropā, lai attiecībā uz VIKI kontroli īstenotu holistisku pieeju, izmantojot plašu darbību klāstu, tostarp, sekmējot stratēģisku un operatīvu reģionālo sadarbību, atbalstot politikas izstrādi un spējas uzlabošanu iestādēs, vairojot informētību un rīkojot VIKI vākšanas kampaņas, pārvaldot krājumus, samazinot liekos uzkrājumus, uzlabojot marķēšanas un izsekošanas spējas un uzlabojot ieroču eksporta kontroli. Tādējādi *SEESAC* ir ieguvis unikālu spēju un pieredzi, reģiona partneru kopīgos politiskos un ekonomiskos apstākļos īstenojot reģionālus pasākumus, kuros iesaistītas dažādas ieinteresētās personas, nodrošinot valstu un Dienvidaustrumeiropas reģiona atbildību un savu darbību noturīgumu ilgtermiņā, un kļūstot par autoritatīvāko galveno reģionālo centru jautājumos attiecībā uz VIKI kontroles jomu.

SEESAC uztur divpusējus un daudzpusējus kanālus saziņai ar visiem attiecīgajiem dalībniekiem un organizācijām. Šajā sakarā tas turpina darboties kā VIKI reģionālās vadības grupas (RVG) sekretariāts. Turklāt *SEESAC* darbojas kā iniciatīvas "Reģionālā pieeja krājumu samazināšanai (RPKS)" sekretariāts, un tas ir arī iecelts par *MPTF* sekretariātu. *SEESAC* ir arī daļa no VIKI un Pretmīnu pasākumu koordinācijas sanāksmēm – neformāla VIKI kontroles pasākumu koordinācijas mehānisma – kas darbojas starp NATO, Savienību, EDSO, Apvienoto Nāciju Organizācijas Atbruņošanās lietu biroju (ANO *ODA*) un *SEESAC*. *SEESAC* regulāri dod ieguldījumu attiecīgos reģionālajos forumos, piemēram, ES un Rietumbalkānu tieslietu un iekšlietu ministru sanāksmēs, NATO strukturālajā procesā, kas attiecas uz informācijas apmaiņu par VIKI, un Dienvidaustrumeiropas aizsardzības ministriju ("*SEDM*") procesā. Turklāt *SEESAC* turpina uzturēt plašu oficiālu un neoficiālu partnerību tīklu, kurā iesaistītas tādas organizācijas kā *RACVIAC* (Reģionālais bruņojuma kontroles pārbaudes un īstenošanas atbalsta centrs) – Drošības sadarbības centrs un EDSO Drošības sadarbības forums. Izmantojot ANO Koordinēto rīcību kājnieku ieroču jomā (*CASA*), kā arī citus formātus, notiek regulāras koordinācijas sanāksmes un arī informācijas apmaiņa ar citām ANO aģentūrām, piemēram, ANO *ODC* (ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas birojs) un ANO *ODA*. *SEESAC* tādējādi darbojas kā reģionāls centrs un kontaktpunkts, kas pievēršas plašam ar drošības sektora reformu saistītu jautājumu lokam, īpašu uzmanību pievēršot VIKI kontroles un krājumu pārvaldības jautājumiem. *SEESAC* uztur ciešus kontaktus ar attiecīgajiem Savienības aktoriem, galvenokārt ar *DG NEAR*, *DG HOME*, Eiropolu un Interpolu, *Frontex*, kā arī ar ES vadītām iniciatīvām, piemēram, *EMPACT* – Šaujamieroči un Eiropas Šaujamieroču ekspertu grupu, un sniedz tām atbalstu. Tas ļauj efektīvāk veidot saskari ar Dienvidaustrumeiropas partneriem.

SEESAC, kura mītnes vieta ir Belgrada, patlaban darbojas visā Dienvidaustrumeiropā, izvēršot darbības Albānijā, Bosnijā un Hercegovinā, Kosovā (*), Moldovas Republikā, Melnkalnē, Ziemeļmaķedonijas Republikā un Serbijā, kā arī sniedzot ierobežotu atbalstu Baltkrievijai un Ukrainai. Agrāk tas darbojās arī Bulgārijā, Horvātijā un Rumānijā. Reģionāla atbildība tiek nodrošināta ar RSP un RVG, kurā visu Dienvidaustrumeiropas valstu pārstāvji nāk klajā ar stratēģiskiem norādījumiem, iniciatīvām un lūgumiem sniegt atbalstu.

SEESAC ir aizsācis pieeju, kuras pamatā ir kopīgu problēmu risināšana ar reģionālām iniciatīvām un kura Dienvidaustrumeiropā ir devusi iespaidīgus rezultātus ne vien tāpēc, ka notiek izšķirīgi svarīga informācijas apmaiņa un tiek veicināta veselīga reģionāla sāncensība, ko šāda pieeja rosina, bet arī tāpēc, ka, izmantojot holistisku īstenošanas kārtību, tā palīdz valsts un reģionālā līmenī sasniegt pastāvīgus un viegli izmērāmus rezultātus.

Iepriekšējo Savienības finansēto projektu īstenošanā *SEESAC* uzrādīja ļoti labus plānoto darbību izpildes rādītājus, sasniedzot ilgtspējīgus projektu rezultātus, ko panāca, attīstot un stiprinot valstu atbildību par *SEESAC* projektiem un darbībām, un sekmējot reģionālo koordināciju, pieredzes un paraugprakses apmaiņu, kā arī reģiona mēroga pētniecību. *SEESAC* ir piemērotākais partneris, lai īstenotu šo konkrēto rīcību, jo tam ir īpašas zināšanas VIKI jautājumos un tas labi pārzina reģionu un attiecīgās ieinteresētās personas.

(*) Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

3. **Projekta apraksts**

Jaunās projekta stadijas pamatā būs panākumi, kas gūti saistībā ar Padomes Lēmumiem 2004/791/KĀDP ([5]), 2010/179/KĀDP, 2013/730/KĀDP un (KĀDP) 2016/2356 papildus pašreizējam Padomes Lēmumam (KĀDP) 2018/1788. Galvenā uzmanība projektā būs vērsta uz trim galvenajām jomām, saglabājot holistisku pieeju VIKI radīto draudu novēršanai Dienvidaustrumeiropas reģionā.

Minētās trīs jomas skar stratēģisko un politikas līmeni, kā arī operatīvos aspektus, un tādējādi tiešā veidā tiek sniegta palīdzība visos VIKI kontroles līmeņos, galveno uzmanību vēršot uz reģionālās sadarbības stiprināšanu, zināšanu apmaiņu un dalīšanos informācijā; Rietumbalkānu robežpolicijas un kriminālpolicijas dienestu spējas veidošanu cīņā pret šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību un glabāšanu; un spēju uzlabošanu attiecībā uz *PSSM*, ko panāk ar infrastruktūras drošības uzlabošanu, lieko uzkrājumu samazināšanu un apmācību.

Projekta rezultāti konkrētāk būs šādi:

— pastiprināta reģionālā sadarbība, zināšanu apmaiņa un dalīšanās informācijā par bruņojuma kontroli,

— labākas Rietumbalkānu robežpolicijas un kriminālpolicijas dienestu spējas cīnīties pret šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību un glabāšanu,

— labākas spējas attiecībā uz *PSSM*, ko panāk ar infrastruktūras drošības uzlabošanu, lieko uzkrājumu samazināšanu un apmācību.

Projekta stratēģijas pamatā ir *SEESAC* unikālā pieeja uzticamības un sadarbības veicināšanai Dienvidaustrumeiropas reģionā, kas ir priekšnoteikums konkrētu un izmērāmu pārveidojumu panākšanai. Dažādi *SEESAC* veicināti sadarbības procesi, iesaistot gan politikas veidotājus, gan operatīvā līmeņa praktiķus, jo īpaši reģionālā mērogā, ir izrādījušies būtiska sastāvdaļa, kas nodrošina labvēlīgu vidi zināšanu nodošanai, speciālo zināšanu apmaiņai un tam, lai notiktu dalīšanās informācijā. Tas ir palīdzējis ne vien palielināt Dienvidaustrumeiropas reģiona spējas, bet – vēl jo svarīgāk – veicināt uzticēšanos un veidot tiešu sadarbību starp iestādēm un atsevišķiem ekspertiem, kas citu faktoru starpā sekmēja ceļveža izstrādi. Turklāt reģionālās sadarbības pieeja ir padarījusi šo Dienvidaustrumeiropas reģionu pārredzamāku un tā centienus kontrolēt ieroču tirdzniecību – efektīvākus, un iznākums ir tāds, ka attiecībā uz ziņošanu par ieroču nodošanu Dienvidaustrumeiropas valstis ir starp pārredzamākajām valstīm visā pasaulē. Tādēļ ar šo projektu arī turpmāk veicinās reģionālu sadarbību kā būtisku elementu, kas dod iespēju iegūt izmērāmus rezultātus.

Projekta ģeogrāfiskais tvērums ir Dienvidaustrumeiropa, un tiešie labuma guvēji no projekta ir attiecīgās iestādes Albānijā, Bosnijā un Hercegovinā, Melnkalnē, Serbijā, Moldovas Republikā, Ziemeļmaķedonijas Republikā un Kosovā (**). Turklāt projekta mērķis būs turpināt atbalstīt Austrumeiropas valstis, kas saskaras ar līdzīgām VIKI kontroles problēmām, jo īpaši Ukrainu un Baltkrieviju, izmantojot to iesaisti iegūto zināšanu un pieredzes un kopš 2002. gada Rietumbalkānos izstrādātās paraugprakses nodošanā.

3.1. Reģionālas sadarbības veicināšana un atbalsts uz faktiem balstītai politikas veidošanai VIKI kontroles jomā, tādējādi vēl vairāk sekmējot nelikumīgas VIKI izplatīšanas draudu mazināšanos

Mērķis

Pirmā komponenta mērķis ir vēl vairāk palīdzēt stiprināt spējas izstrādāt un īstenot uz faktiem balstītus politikas virzienus VIKI kontroles jomā un panākt pieeju standartizāciju, izmantojot reģionālu sadarbību VIKI komisiju un Dienvidaustrumeiropas šaujamieroču ekspertu tīkla (*SEEFEN*) stratēģiskajā un operatīvajā līmenī, īstenojot informācijas un labas prakses apmaiņu, palielinot spēju vākt un analizēt datus, saskaņojot un standartizējot tiesiskos un normatīvos regulējumus VIKI jomā, kā arī VIKI kontroles politikas virzienos konsekventi integrējot dzimumperspektīvu. Savukārt tas palīdzēs sasniegt ceļveža 1., 2. un 3. mērķi.

([5]) Padomes Lēmums 2004/791/KĀDP (2004. gada 22. novembris), ar ko pagarina un groza Lēmumu 2002/842/KĀDP par Vienotās rīcības 2002/589/KĀDP īstenošanu saistībā ar Eiropas Savienības ieguldījumu kājnieku ieroču un vieglo ieroču destabilizējošas uzkrāšanas un izplatīšanas apkarošana Dienvidaustrumeiropā (OV L 348, 24.11.2004., 46. lpp.).

(**) Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

Apraksts

Balstoties uz veiksmīgu pieeju, ar ko atvieglo tīklu veidošanu reģionālā līmenī, ar šo komponentu turpinās veicināt reģionālu sadarbību starp VIKI komisijām, rīkojot regulāras reģionālas sanāksmes, veicot informācijas apmaiņu un strādājot pie datu vākšanas, kā arī palielinot spēju veidot uz faktiem balstītu politiku. Ieroču nodošanas pārredzamība tiks palielināta arī, reģionālo informācijas apmaiņas procesu par ieroču nodošanu daļēji integrējot VIKI komisiju sadarbības procesā, kā arī atbalstot pastāvīgu ieroču nodošanas pārredzamību Dienvidaustrumeiropā. Turklāt ar šo komponentu ir paredzēts Dienvidaustrumeiropā iegūtās speciālās zināšanas nodot citiem reģioniem, lai atbalstītu Savienības iesaisti citur. Visbeidzot, ar šo komponentu sniegs tehnisku atbalstu ar mērķtiecīgiem un pēc pieprasījuma veiktiem politikai relevantiem pētījumiem un informāciju, kas paredzēta politikas veidotājiem.

Turklāt, ņemot vērā uz Savienību vērstas nelikumīgas šaujamieroču tirdzniecības risku, kā arī šaujamieroču izmantošanu organizētajā noziedzībā un teroristu incidentos, stabilu informācijas ieguves un apmaiņas sistēmu un mehānismu attīstība ir būtisks elements centienos novērst šos draudus. Ar savu ilglaicīgo darbu Dienvidaustrumeiropas reģionā un it īpaši sekmīgi īstenojot Padomes Lēmumus 2013/730/KĀDP un (KĀDP) 2016/2356, tostarp, izveidojot un sekmējot *SEEFEN*, *SEESAC* ir bijis šādu centienu priekšgalā, darbojoties kā sadarbības procesu organizators un vienlaikus strādājot pie tā, lai palielinātu tiesībaizsardzības aģentūru spējas ieroču marķēšanā, izsekošanā un uzskaitē, tostarp, sniedzot tehnisku palīdzību un atbalstu uzskaites sistēmu izveidē un uzlabošanā. Kā tāds šis komponents balstīsies uz iepriekšējā laikposmā izveidoto pamatu, vēl vairāk stiprinot *SEEFEN* un vienlaikus izmantojot to kā pastiprinātas sadarbības platformu starp tiesībaizsardzības aģentūrām Dienvidaustrumeiropā un ārpus tās, lai apkarotu VIKI un to munīcijas nelikumīgu tirdzniecību. Visas *SEEFEN* darbības tiks cieši koordinētas ar Eiropolu, *EMPACT*, *EFE*, *DG Migration and Home Affairs*, Interpolu, *Eurojust* un *Frontex*, kā arī citiem attiecīgajiem dalībniekiem un palīdzēs īstenot to centienus.

Visbeidzot, šā komponenta mērķis būs ņemt vērā acīmredzamo un steidzamo vajadzību paredzēt stingrāku tiesisko un normatīvo regulējumu attiecībā uz VIKI un šaujamieroču kontroli Rietumbalkānos, lai efektīvi regulētu ieroču kontroli un veicinātu reaģēšanu uz attiecīgiem draudiem. Tādējādi tiks nodrošināta ieroču kontroles tiesību aktu un procedūru saderība Rietumbalkānos un VIKI un šaujamieroču kontroles procedūru un prakses standartizācija. Šāda standartizācija ļautu novērst šķēršļus, kas liedz tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm tieši sadarboties, apmainīties ar informāciju un veikt kopīgas vai paralēlas izmeklēšanas darbības. Turklāt, ņemot vērā, ka Dienvidaustrumeiropas VIKI kontroles tiesiskajos un politiskajos regulējumos dzimumperspektīva bieži netiek pilnībā atzīta vai arī tai netiek pievērsta pienācīga uzmanība, kas ieroču kontroles centienus padara mazāk efektīvus attiecībā uz drošības garantēšanu visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no tā, vai tās ir sievietes, vīrieši, meitenes vai zēni, projekts arī palīdzēs vēl vairāk integrēt dzimumperspektīvu ieroču kontroles tiesību aktos. Tas tiks darīts, pamatojoties uz atbalstu, kas sniegts, īstenojot Padomes Lēmumu (KĀDP) 2018/1788, un izstrādājot īpaši pielāgotus valsts un reģionālus tematiskus darbseminārus, atjauninot reģionālo ieroču tiesību aktu apkopojumu un valstīs, kas gūst labumu no projekta, izvērtējot tiesisko regulējumu attiecībā uz dzimumaspektiem, lai panāktu, ka politikā, ar ko regulē ieroču kontroli, netiek neignorēta saikne starp VIKI un dzimumu.

Konkrētāk, šajā projektā ar turpmāk norādītajiem pasākumiem ir paredzēts atvieglināt reģionālo sadarbību un atbalstīt uz faktiem balstītas politikas veidošanu VIKI kontroles jomā:

— VIKI komisiju reģionālās sanāksmes (divreiz gadā) Dienvidaustrumeiropā, kurās galvenā uzmanība tiek veltīta informācijas apmaiņai, zināšanu apmaiņai un standartizācijai attiecībā uz ieroču kontroles rīcībpolitiku,

— *SEEFEN* reģionālās sanāksmes (divreiz gadā), kurās galvenā uzmanība tiek veltīta operatīvās informācijas apmaiņai un pārrobežu sadarbībai cīņā pret šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību,

— pēc pieprasījuma – tehnisku konsultāciju un speciālo zināšanu sniegšana VIKI komisijām un *SEEFEN*, lai uzlabotu politikas izstrādi, veidošanu, pieņemšanu un īstenošanu,

— pēc pieprasījuma – atbalsts ieroču kontroles tiesību aktu saskaņošanai saistībā ar relevantajiem grozījumiem, kuri attiecas uz ES tiesību aktiem ieroču kontroles un standartizācijas jomā visā Dienvidaustrumeiropas reģionā (2022–2023),

— atbalsts VIKI datu vākšanai un analīzei, kā pamatā ir reģionālā VIKI apsekojumā izklāstītie ieteikumi,

— platformas uzturēšana bruņotās vardarbības pārraudzībai un Dienvidaustrumeiropas bruņotās vardarbības apskata regulāra izplatīšana, kas ļauj konstatēt tendences,

— dzimumu perspektīvas turpmāka integrēšana VIKI kontroles politikas veidošanā,

— speciālo zināšanu nodošana Baltkrievijai un Ukrainai, atvieglojot līdzdalību īpaši izvēlētās oficiālās sanāksmēs un VIKI kontroles rīkos,

— tiešsaistes informācijas apmaiņas platformas uzturēšana un tās pilnveidošana ar politiski relevantu, pēc pieprasījuma izstrādātu zinību produktu izstrādes starpniecību.

Projekta rezultāti/īstenošanas rādītāji:

— ir rīkots līdz pat 8 VIKI komisiju reģionālajām sanāksmēm,

— ir rīkots līdz pat 8 *SEEFEN* reģionālajām sanāksmēm (divreiz gadā), kurās galvenā uzmanība veltīta tīklu veidošanai un informācijas apmaiņai starp tiesībaizsardzības jomas šaujamieroču ekspertiem,

— ar mērķtiecīgiem mācību kursiem un tehnisko un konsultāciju atbalstu pastiprinātas VIKI komisiju un *SEEFEN* dalībnieku spējas,

— dota iespēja informācijas apmaiņai, zināšanu nodošanai un pieeju standartizācijai,

— rīkoti līdz pat 10 tematiskie semināri labuma guvējiem, kas atbalsta tiesību aktu saskaņošanu ar *acquis* un standartizāciju Dienvidaustrumeiropas reģionā,

— sniegtas speciālās zināšanas par jaunākajām norisēm likumdošanā un politikā nolūkā panākt saskaņotību ar ES tiesisko regulējumu un standartiem,

— publicēti ikmēneša pārskati par bruņotās vardarbības tendencēm Dienvidaustrumeiropas reģionā,

— nodrošināta datu vākšana, analīze un izplatīšana no iestādēm, kuras pamatā ir VIKI apsekojumā paustie ieteikumi,

— dzimumu perspektīva integrēta VIKI kontroles politikas veidošanā,

— Moldovas Republikā vēl vairāk pilnveidota ieroču reģistrācijas sistēma,

— vienkāršota zināšanu un informācijas apmaiņa ar Baltkrievijas un Ukrainas iestādēm.

3.2. *Turpmāks atbalsts tiesībaizsardzības un robežu iestāžu spēju veidošanai šaujamieroču un sprāgstvielu nelikumīgas tirdzniecības novēršanā un cīņā pret to.*

Mērķis

Otrā komponenta mērķis ir ar uzlabotiem procesiem, aprīkojumu un apmācību konkrētās tiesībaizsardzības iestādēs nodrošināt atbalstu, kas nepieciešams, lai cīnītos pret VIKI nelikumīgu tirdzniecību, saskaņā ar ceļveža mērķi Nr. 3 aicinot līdz 2024. gadam būtiski samazināt šaujamieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīgs plūsmas.

Apraksts

Šis komponents atbalstīs reģionālo iestāžu spēju veidošanu, lai tās varētu veikt gan preventīvas, gan represīvas darbības, kas vajadzīgas, lai sekmīgi atklātu, novērstu šaujamieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīgu tirdzniecību no to jurisdikcijas un tajā un pret to cīnītos. Eiropas Drošības programmā cīņa pret šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību ir identificēta kā viena no tās prioritārajām darbībām. Tajā ir izteikts aicinājums pārskatīt tiesisko regulējumu, kāds ir cīņai pret šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību, un to pastiprināt. Šaujamieroču un sprāgstvielu nelikumīgai tirdzniecībai avoti ir dažādi, un kontrolēm pie ārējās robežas un policijas un muitas sadarbībai joprojām ir izšķiroši svarīga nozīme, kas izcelta ES VIKI stratēģijā. Dienvidaustrumeiropas reģiona līmenī Savienība un tās dalībvalstis palīdzēs stiprināt tiesībaizsardzības spējas, lai identificētu, sagrautu un novērstu nelikumīgas tirdzniecības tīklus un lai novērstu šaujamieroču nonākšanu teroristu un noziedznieku rokās ar nelikumīgā tirgus starpniecību, cita starpā bloķējot ieroču nelikumīgu finansēšanu un pārvadājumus un pastiprinot robežpolicijas, muitas dienestu un ostas iestāžu nozīmi. Ieroču nelikumīgās tirdzniecības pārrobežu rakstura dēļ jo īpaši svarīgi ir sniegt atbalstu arī kaimiņvalstīm.

Pastiprināta pārrobežu kontrole ir viena no galvenajām prasībām visaptverošai pieejai virzībā uz šaujamieroču, būtisku sastāvdaļu, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīgas tirdzniecības un plūsmu apkarošanu Rietumbalkānos. Efektīvas robežkontroles kalpo ne tikai par preventīvu līdzekli, kas attur no nozieguma visās tā šķautnēs, bet arī par uzticības veidošanas pasākumu. Stingra un efektīva robežkontrole ir jebkuras valsts un reģionālās drošības ilgtermiņa programmas pamats. Saskaņā ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2016/2356 tika veikts iepriekšējs jurisdikcijas robeždienestu spēju novērtējums, un galvenā uzmanība tika lielākoties veltīta robežpolicijas administratīvajām un tehniskajām spējām. Ir nepieciešams stiprināt vispārējās spējas, lai efektīvi iegrožotu ieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīgo tirdzniecību pāri robežām. Minētais iepriekšējs novērtējums jo īpaši parādīja, ka – izņemot Bosniju un Hercegovinu – trūkst mērķtiecīgu mācību par to, kā uz robežām atklāt šaujamieročus, jo robežpolicijas dienestu rīcībā ir ierobežots aprīkojums tam, lai veiktu atklāšanu robežpunktos, kā arī pie zaļās robežas. Turklāt, ieročus visbiežāk ražo no jauniem materiāliem, un tos neizdodas atklāt nedz ar metāla detektoriem, nedz ar suņiem, kas apmācīti uzost ieroču pulveri.

Palīdzība šajā komponentā tiks koncentrēta uz standarta operāciju procedūru (*SOP*) izstrādi un aprīkojuma iepirkšanu robeždienestiem un kriminālpolicijai nolūkā iegrožot šaujamieroču nelikumīgu tirdzniecību un glabāšanu. Turklāt notiks arī tematiskās mācības jurisdikciju līmenī un reģionālie semināri. Ierosinātās darbības papildinās *SEEFEN* darbu un tiks cieši koordinētas ar citām notiekošām Savienības atbalstītām darbībām Dienvidaustrumeiropā, galvenokārt ES politikas ciklu organizētas un smagas starptautiskas noziedzības jomā un, konkrētāk, *EMPACT* – Šaujamieroči operatīvajiem rīcības plāniem, kā arī Eiropola, *Frontex* un Interpola darbībām.

To panāks ar turpmākajiem pasākumiem:

— aprīkojuma un mācību nodrošināšana robežu pārvaldībai cīņā pret ieroču nelikumīgu tirdzniecību nolūkā atbalstīt robežpolicijas iestādes Albānijā, Kosovā (***), Melnkalnē, Serbijā un Ziemeļmaķedonijas Republikā,

— aprīkojuma un mācību nodrošināšana kriminālpolicijai cīņā pret ieroču nelikumīgu tirdzniecību nolūkā atbalstīt kriminālpolicijas iestādes Albānijā, Bosnijā un Hercegovinā, Kosovā (****), Melnkalnē, Serbijā un Ziemeļmaķedonijas Republikā.

Projekta rezultāti/īstenošanas rādītāji:

— ir izstrādāts līdz pat 6 standarta operāciju procedūrām (*SOP*) uz vienu robeždienestu,

— ir veikts iepirkums ieroču nelikumīgas tirdzniecības iegrožošanai un nodrošinātas mācības par aprīkojuma izmantošanu,

— ir organizēts līdz pat 6 tematiskām mācībām uz vienu robeždienestu,

— ir organizēts līdz pat 4 reģionāliem semināriem robeždienestiem,

— ir izstrādāts līdz pat 6 standarta operāciju procedūrām (*SOP*) kriminālpolicijai katrā jurisdikcijā,

— ir nodrošināts aprīkojums kriminālpolicijai un mācības par aprīkojuma izmantošanu,

— ir organizēts līdz pat 6 tematiskām mācībām kriminālpolicijai katrā jurisdikcijā,

— ir organizēts līdz pat 4 reģionāliem semināriem kriminālpolicijai.

3.3. *Spēju uzlabošana attiecībā uz ieroču fizisko drošību un krājumu pārvaldību (PSSM), ko panāk ar infrastruktūras drošības uzlabošanu, lieko uzkrājumu samazināšanu un apmācību*

Mērķis

Samazināt ieroču izplatīšanas risku, uzlabojot ieroču un munīcijas krājumu drošību un samazinot liekos VIKI uzkrājumus.

Apraksts

Trešā komponenta mērķis ir atbalstīt iekšlietu iestādes un policijas iestādes nolūkā pilnveidot drošības infrastruktūru un standarta operāciju procedūras prioritāras nozīmes uzglabāšanas vietām, kurās joprojām pastāv būtisks VIKI un to munīcijas zādzību un nelikumīgas izplatīšanas risks. Šā komponenta pamatā ir Padomes Lēmums (KĀDP) 2016/2356, un tas atbilst ceļveža mērķim Nr. 7, kas vērsts uz to, lai būtiski samazinātu šaujamieroču, munīcijas un sprāgstvielu izplatīšanas un novirzīšanas risku, un mērķim Nr. 6, kurš vērsts uz sistemātisku konfiscēto VIKI un munīcijas lieko uzkrājumu samazināšanu un iznīcināšanu. *SEESAC* ir sekmīgi izmantojis divējādu pieeju, proti: a) uzlabo

(***) Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

uzglabāšanas vietu drošību un 2) izkopj tā personāla spējas, kura uzdevums ir pārvaldīt krājumus, tādējādi būtiski palielinot drošības noteikumu skaitu un samazinot nevēlamas VIKI un to munīcijas krājumu izplatīšanas risku. Saskaņā ar visaptverošu pieeju VIKI un to munīcijas fiziskajai drošībai un krājumu pārvaldībai (*PSSM*) *SEESAC* šo pieeju paplašināja, to kombinējot ar lieko uzkrājumu samazināšanu, tādējādi vēl vairāk samazinot ieroču izplatīšanas risku.

Projekts turpinās uzlabot ieroču un munīcijas uzglabāšanas vietu drošību Dienvidaustrumeiropā, atbilstoši starptautiskai paraugpraksei un standartiem papildus sniedzot īpašu tehnisku un ar infrastruktūru saistītu palīdzību. Kaut gan drošība militārās uzglabāšanas vietās ir ievērojami uzlabojusies atbilstīgi Padomes Lēmumam 2013/730/KĀDP, *SEESAC* par problemātisku jomu ir identificējis policijas un iekšlietu iestāžu ieroču krājumus, jo trūkst aizsardzības spēju, nav pienācīgu uzskaites un krājumu pārvaldības spēju un sistēmas, kurās ir ietverti mācību ieroči un konfiscētie šaujamieroči, ir daudz sarežģītākas. Ar infrastruktūras uzlabojumiem tiks nodrošināts atbalsts policijas/iekšlietu iestāžu VIKI uzglabāšanas vietu un pierādījumu telpu pastiprinātai drošībai. Prioritāras ir pierādījumu telpas, kas atrodas vietējos policijas iecirkņos, jo pastāv ne vien potenciāls diversijas risks, bet arī sabiedrības drošības apdraudējums, jo sliktos uzglabāšanas apstākļos vienkopus tiek turēti vairāki bīstami materiāli. Atbalsts tiks sniegts arī tam, lai samazinātu liekos uzkrājumus vai konfiscētos VIKI un munīciju, tādējādi vēl vairāk mazinot to nelikumīgas izplatīšanas risku.

Galvenie pasākumi, kas ir paredzēti, ir šādi:

— ar infrastruktūras uzlabojumiem nodrošināts atbalsts policijas/iekšlietu iestāžu VIKI uzglabāšanas vietu un pierādījumu telpu pastiprinātai drošībai,

— atbalsts lieko uzkrājumu un/vai konfiscēto VIKI iznīcināšanai,

— reģionālu tematisko semināru nodrošināšana ieroču un munīcijas krājumu pārvaldības jomā,

— attiecīgo valsts iestāžu spēju stiprināšana inspekciju sistēmu izveidē.

Projekta rezultāti/īstenošanas rādītāji:

— pastiprināta uzglabāšanas vietu drošība saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un paraugpraksi,

— palielināta līdz pat 18 pierādījumu telpu drošība,

— iznīcināts līdz pat 12 000 parasto ieroču vienību,

— iznīcināts līdz 22 000 munīcijas vienību,

— nodrošināts līdz pat trīs tematiskajām mācībām.

4. **Labuma guvēji**

Tiešie labuma guvēji no projekta būs iestādes, kas Dienvidaustrumeiropā ir atbildīgas par VIKI kontroli. Albānijas Republikas, Bosnijas un Hercegovinas, Kosovas (****), Moldovas Republikas, Melnkalnes, Serbijas Republikas un Ziemeļmaķedonijas Republikas iekšlietu iestādes, policijas dienesti, robežsargi, kriminālizmeklētāji, prokurori un muitas iestādes gūs labumu no informācijas un zināšanu apmaiņas, kuras rezultātā reģionālās sadarbības ceļā tiks panākta standartizācija, spēju veidošana, uzlabotas procedūras un tāda mērķtiecīga specializēta aprīkojuma nodrošināšana, kas nepieciešams politiskajam, operatīvajam un tehniskajam progresam VIKI kontroles jomā. Visbeidzot, Dienvidaustrumeiropas valstu VIKI komisijas un citas par VIKI kontroli atbildīgās iestādes gūs labumu no apmācības un informācijas apmaiņas, kā arī no reģionālās sadarbības. Turklāt svarīgākās Baltkrievijas un Ukrainas iestādes, kurām ir uzdots kontrolēt VIKI, gūs labumu no labākas izpratnes par apdraudējumu, ko rada nelikumīga šaujamieroču tirdzniecība, un no mērķtiecīgas zināšanu nodošanas.

(****) Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

Ierosinātās darbības pilnībā atbilst valstu prioritātēm VIKI kontroles jomā un ceļvedim, un tās ir apstiprinājušas attiecīgās valstu VIKI kontroles iestādes, apliecinot savu piekrišanu un apņemšanos sasniegt projekta rezultātus.

Samazinoties VIKI plašas izplatīšanas riskam, labuma guvēji no šā projekta būs visi šim riskam pakļautie Dienvidaustrumeiropas un Austrumeiropas, un Savienības valstu iedzīvotāji.

5. **Savienības pamanāmība**

SEESAC veiks visus attiecīgos pasākumus, lai popularizētu faktu, ka rīcību finansē Savienība. Šādus pasākumus veiks saskaņā ar Komisijas izstrādāto Eiropas Savienības ārējo darbību ziņošanas un pamanāmības rokasgrāmatu. Tādējādi *SEESAC* nodrošinās Savienības ieguldījuma pamanāmību ar pienācīgu atpazīstamību un publicitāti, uzsverot Savienības nozīmi, nodrošinot tās darbību pārredzamību un palielinot informētību par projekta iemesliem, kā arī par Savienības atbalstu projektam un šā atbalsta rezultātiem. Projektā sagatavotajā materiālā ES karogs tiks attēlots labi pamanāmā vietā saskaņā ar Savienības norādēm par pareizu karoga izmantošanu un attēlošanu.

Ņemot vērā to, ka plānotajām darbībām ir ļoti atšķirīga darbības joma un veids, tiks izmantots plašs popularizēšanas instrumentu klāsts, tostarp tradicionālie plašsaziņas līdzekļi, tīmekļa vietnes, sociālie plašsaziņas līdzekļi, un informācijas un reklāmas materiāli, tajā skaitā infografikas, bukleti, informatīvi izdevumi, paziņojumi presei un attiecīgā gadījumā citi materiāli. Saskaņā ar projektu izdotajās publikācijās, tajā veiktajos sabiedriskajos pasākumos, kampaņās, aprīkojumā un būvdarbos izmantos attiecīgo simboliku. Lai, palielinot dažādo valstu valdību un sabiedrības, starptautiskās kopienas, vietējo un starptautisko plašsaziņas līdzekļu informētību, vēl vairāk pastiprinātu ietekmi, katrai no projekta mērķgrupām pievērsīsies tai atbilstīgajā valodā. Īpašā uzmanības centrā būs jaunie mediji un klātesamība tiešsaistē.

6. **Ilgums**

Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta Padomes Lēmumu 2013/730/KĀDP, (KĀDP) 2016/2356 un (KĀDP) 2018/1788 īstenošanā, un ņemot vērā projekta reģionālo darbības jomu, atbalsta saņēmēju skaitu un plānoto darbību skaitu un sarežģītību, plānotais īstenošanas termiņš ir 48 mēneši.

7. Vispārīgā struktūra

Tehniski šo rīcību īstenot ir uzticēts *UNDP*, kas rīkojas *SEESAC* vārdā, reģionālai iniciatīvai, kas darbojas saskaņā ar *UNDP* pilnvarojumu, un Dienvidaustrumeiropas Stabilitātes pakta pēctecei - RSP. *SEESAC* ir reģionālā īstenošanas plāna izpildstruktūra, un tādā statusā tā Dienvidaustrumeiropas reģionā darbojas kā centrālais kontaktpunkts visos ar VIKI saistītajos jautājumos, tostarp atvieglināda ceļveža īstenošanas koordināciju.

UNDP, rīkojoties *SEESAC* vārdā, nesīs vispārēju atbildību par projekta darbību īstenošanu un pārskatatbildību par projekta īstenošanu. Projekta ilgums ir četri gadi (48 mēneši).

8. **Partneri**

SEESAC īstenos rīcību tieši, cieši sadarbojoties ar VIKI komisijām, kā arī ar Albānijas, Bosnijas un Hercegovinas, Kosovas (*****), Moldovas Republikas, Melnkalnes, Serbijas Republikas un Ziemeļmaķedonijas Republikas iekšlietu iestādēm un policijas dienestiem, kā arī ar attiecīgajām Baltkrievijas un Ukrainas iestādēm. Cieši iesaistītas tiks citas iestādes saskaņā ar iedibināto holistisko daudzu ieinteresēto personu pieeju VIKI kontrolei.

(*****) Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.